

**STICHTING
PRINSJESFESTIVAL
JAARVERSLAG 2023**

The background features several overlapping silhouettes of people's heads and shoulders in various colors: red, blue, green, yellow, and pink. To the right, there is a grey silhouette of a church tower with three spires. Scattered throughout the design are small blue and yellow circles, and a few blue stars, resembling confetti.

**PRINSJES
FESTIVAL**

10 JAAR

**Stichting Prinsjesfestival
Postbus 60
2501 CB Den Haag**

www.prinsjesfestival.nl

Voorwoord

In 2023 bestond het Prinsjesfestival tien jaar. Bij de jubileumeditie keken we terug op een reeks mooie festivals, maar vooral ook vooruit naar de toekomst. Op Prinsjesdag zijn alle ogen gericht op de plannen voor volgend jaar. Keuzes die nu gemaakt worden werken door tot ver na 2024. Veel problemen van vandaag zullen niet binnen een jaar zijn opgelost.

Of we het nu hebben over vrede & veiligheid, migratie, klimaatverandering, huisvesting of de toekomst van de landbouw, het zijn allemaal onderwerpen die nog lang op de politieke agenda zullen staan. Hoe ziet onze samenleving eruit over twintig jaar? Welke richting willen we met elkaar inslaan? En welke keuzes vraagt dat nu? Hoe zorgen we ervoor dat alle generaties daarbij aan bod komen? Tijdens het Prinsjesfestival 2023 richtten we de blik vooruit, maar beperkten we ons niet tot toekomstdromen. Het thema voor dit jaar was daarom 'Met elkaar over twintig jaar – Welke keuzes vraagt dat nu?'

Debatterende scholieren en mbo-studenten bogen zich verschillende onderdelen over het thema in het kader van burgerschap. Honderden inwoners uit alle stadsdelen zullen het tijdens het Prinsjesontbijt mogelijk vooral over de toekomst van hun eigen leefomgeving hebben gehad. In tegenstelling tot vorig jaar hadden we er gelukkig ook prachtig weer bij! Het thema klonk door in het rapport van de jury van de Prinsjesprijs die over winnaar Hanke Bruins Slot schreef dat zij 'een voorbeeld is voor de komende generatie politici. In een tijd waarin het vertrouwen in de politiek onder druk staat, vertegenwoordigt zij stabiliteit, vernieuwing en toekomstbestendigheid voor onze democratie.'

Bij de Prinsjesrede lieten speechschrijvers hun gedachten de vrije loop over de toekomst; in zijn Prinsjeslezing waarschuwde Marko Hekkert 'dat we de komende 7 jaar evenveel moeten doen en veranderen als we in de afgelopen 30 jaar hebben gedaan.' En de Prinsjesboekenprijs ging naar Wim Voermans omdat hij duidelijk maakt dat 'grondrechten geen hobby van hooggeleerde wetenschappers zijn, maar er zijn voor ons allemaal, zeker in tijden dat deze onder druk staan.'

Deze activiteiten zijn zomaar een greep uit het rijke programma van het afgelopen Prinsjesfestival. Het bestuur hoopt die mooie traditie de komende jaren voort te zetten. Maar in zekere zin staat het thema ook centraal binnen het bestuur van het Prinsjesfestival.

Met dank aan onze partners en sponsors en de gemeente Den Haag konden we in 2023 een volwaardige editie organiseren. Het blijkt echter de afgelopen jaren steeds moeilijker te worden om de financiering van het festival rond te krijgen, terwijl zoals overal de kosten stijgen. Met de inzet van velen gaat dat hopelijk ook de komende jaren toch lukken!

Met het thema van 2024 sluit het Prinsjesfestival aan bij het maatschappelijk debat over de rol van de overheid en het functioneren van de rechtsstaat. Dit debat is onder andere op gang gebracht door de Toeslagenaffaire en de problemen rond de aardgaswinning in Groningen.

Er volgden parlementaire enquêtes en aanbevelingen. Draait het om vertrouwen of vooral om een betrouwbare overheid? Groepen met sterk uiteenlopende opvattingen laten van zich horen. Zowel tegenstanders van het stikstofbeleid als klimaatactivisten blokkeren snelwegen en krijgen veel aandacht. Hoe nu verder? Hoe verbinden we de wereld van de staat en de straat? Gaat een nieuw kabinet op zoek naar breed maatschappelijk draagvlak voor het beleid? Wat gaat er terechtkomen van alle pleidooien voor 'de menselijke maat', voor betere toegang tot het recht, voor het respecteren van grondrechten? Bovendien kan er spanning ontstaan tussen gelijke rechten voor iedereen en maatwerk voor iedereen ... Al deze vragen komen aan bod tijdens het Prinsjesfestival 2024: De staat en de straat - de menselijke maat in de rechtsstaat.

Den Haag, 1 juni 2024

Eddy Habben Jansen
Bestuursvoorzitter Stichting Prinsjesfestival

Inhoudsopgave

Achtergrond en doelstellingen	5
Doelgroep	5
Thema 2022	5
PrinsjesPartners en -Vrienden	6
Mediapartners	7
Onderwijspartners	7
Fotografie	7
Organisatie	8
Educatie en Cultuur	9
Gratis evenementen	9
Bereik	10
Kracht en risico's	11
Fondsenwerving	12
Gevestigde naam	12
PrinsjesCollege	12
Avond van het Politieke Boek	13
Opening Prinsjesfestival	14
PrinsjesBurger	15
PrinsjesPodcast	17
PrinsjesBoekenprijs	19
PrinsjesFotoprijs	20
PrinsjesDebat	21
PrinsjesAtelier	22
De Publieksdag	24
De publieksdag in beeld	25
PrinsjesBorrel	26
Bijlage	27
• Prinsjesfestival in de media	29
• Juryrapport Prinsjesprijs 2023	31
• PrinsjesGedicht Paul van Vliet	34

Achtergrond en doelstellingen

Prinsjesdag is een van de symbolen van onze democratie. Prinsjesfestival wil bijdragen aan de aandacht voor en de betekenis van deze dag. Democratie is onlosmakelijk verbonden met de rechtsstaat, drager en hoeder van belangrijke burgerlijke vrijheden zoals het recht van vrijheid van meningsuiting en pers en het recht van vereniging. Het is niet alleen een feest, maar ook een voorrecht om in een democratische rechtsstaat te leven. Dat willen we vieren met het Prinsjesfestival, samen met vele betrokkenen en vrijwilligers.

Thema 2023

Ieder jaar staat Prinsjesfestival in het teken van een thema. Het thema van 2023 was: 'Met elkaar over twintig jaar - Welke keuzes vraagt dat nu?'

Op Prinsjesdag zijn alle ogen gericht op de plannen voor volgend jaar. Keuzes die nu gemaakt worden werken door tot ver na 2024. Veel problemen van vandaag zullen niet binnen een jaar zijn opgelost. Of we het nu hebben over vrede & veiligheid, migratie, klimaatverandering, huisvesting of de toekomst van de landbouw, het zijn allemaal onderwerpen die nog lang op de politieke agenda zullen staan. Hoe ziet onze samenleving er over twintig jaar uit? Welke richting willen we met elkaar inslaan? En welke keuzes vraagt dat nu? Hoe zorgen we ervoor dat alle generaties hierbij aan bod komen? Tijdens Prinsjesfestival 2023 richtten we de blik vooruit, maar beperken we ons niet tot toekomstdromen. Het thema voor 2023 was daarom 'Met elkaar over twintig jaar - Welke keuzes vraagt dat nu?'

Doelgroep

Prinsjesfestival richt zich op diverse doelgroepen. Van jong tot oud. Het biedt informatieve en inspirerende evenementen voor politiek betrokkenen, maar ook gezellige activiteiten voor bezoekers van de Haagse binnenstad. Daarnaast zijn enkele evenementen in het bijzonder gericht op scholieren en studenten. Deze organiseren we in samenwerking met tal van scholen en opleidingen uit de regio en daarbuiten.

PrinsjesPartners en -Vrienden

Een van de hoekstenen van het succes van het Prinsjesfestival is de steun van onze PrinsjesVrienden. In het afgelopen jaar hebben we ons verheugd over de groeiende gemeenschap van individuen, bedrijven en organisaties die geloven in de missie en waarden van ons festival. Prinsjesfestival kende in 2023 maar liefst 6 PrinsjesPartners, 36 PrinsjesVrienden, 4 Mediapartners, 5 Onderwijspartners en 8 fotografen.

De PrinsjesVrienden vormen een dynamisch netwerk van toegewijde supporters die het Prinsjesfestival mogelijk maken door middel van financiële bijdragen, betrokkenheid bij evenementen en het delen van onze passie voor maatschappelijke betrokkenheid en culturele viering. Hun enthousiasme en betrokkenheid dragen bij aan het versterken van de band tussen het festival en de gemeenschap, wat resulteert in een bloeiende en inclusief evenement.

In dit verslag willen we onze dankbaarheid uiten aan onze gewaardeerde PrinsjesVrienden, die ons niet alleen ondersteunen, maar ons ook in staat stellen om het Prinsjesfestival te laten floreren en groeien, jaar na jaar. Hun betrokkenheid is niet alleen een stimulans voor onze activiteiten, maar ook een bevestiging van het belang van een gemeenschap die samenkomt om onze democratie te vieren.

PrinsjesPartners

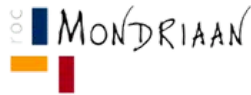
BarentsKrans

Mediapartners

Onderwijspartners

PrinsjesVrienden

Fotografie

Zaïda Amorij | Remco den Arend | Simone Both | Sebastiaan de Groot | Susanne van der Kleij |
Jelle Mes | Eva Borsboom | Loïs Robles de Medina

Organisatie

Stichting Prinsjesfestival draait op de inzet van talloze vrijwilligers die elk jaar een buitengewone bijdrage leveren. Het bestuur, bestaande uit vijf vrijwilligers, stuurt de stichting aan met ondersteuning van een contractuele directeur, Evalien Timmers, en gedurende een deel van het jaar een fulltime stagiair.

Het merendeel van het werk wordt uitgevoerd door werkgroepen en commissies, ook samengesteld uit vrijwilligers. Zij zijn verantwoordelijk voor het organiseren van diverse activiteiten tijdens het Prinsjesfestival.

Wanneer nodig krijgt het Prinsjesfestival ondersteuning van professionals op het gebied van logistiek, financiën, organisatie en catering. Dankzij de combinatie van enthousiaste vrijwilligers en ervaren professionals wordt er met beperkte middelen een prachtig festival neergezet.

De gemeente Den Haag erkent de waarde van de publieksevenementen die het Prinsjesfestival organiseert en ondersteunt deze met substantiële subsidies. Het verkrijgen van deze financiële steun is essentieel om hoogwaardige activiteiten te kunnen blijven aanbieden die niet alleen vermakelijk zijn, maar ook een positieve invloed hebben op de lokale gemeenschap en bezoekers.

De focus van het Prinsjesfestival omvat specifieke aandacht voor publieksevenementen rondom het Binnenhof, met bijzondere nadruk op het verkrijgen van substantiële subsidie van de gemeente Den Haag. De activiteiten die plaatsvinden in de nabijheid van het Binnenhof spelen een cruciale rol in het versterken van de band tussen het festival en de historische en politieke kern van de stad.

Educatie en cultuur

Prinsjesfestival is sterk toegewijd aan het stimuleren van educatieve en culturele initiatieven. Door nauwe samenwerkingen met diverse (Haagse) onderwijsinstellingen, zoals ROC Mondriaan, Rijswijks Lyceum, De Haagse Hogeschool, Campus Den Haag van de Universiteit Leiden, InHolland en de MBO-raad, koesteren we deze toewijding. Het afgelopen jaar bundelde Prinsjesfestival krachten met RijsWijks Lyceum voor het PrinsjesCollege. Een hoogtepunt was het inspirerende gastcollege van Petra Lugtenburg, Directeur-Generaal Rijksbegroting, op 11 september 2023.

De inbreng van professionals uit diverse vakgebieden inspireert studenten, biedt inzicht in carrièremogelijkheden en motiveert hen om hun potentieel te ontdekken. Deze inspanningen verrijken het educatieve en culturele spectrum van het festival. Het betrekken van mbo-scholen, zoals tijdens het PrinsjesBurger-evenement in PAARD waar ze hun beste pitchers presenteerden, draagt bij aan een inclusieve educatieve omgeving. Deze samenwerkingen versterken het streven van Prinsjesfestival naar een rijke, representatieve culturele dialoog. Door de kennis van onderwijsinstellingen te benutten, willen we leerervaringen creëren die zowel verrijkend als relevant zijn op diverse niveaus, met focus op bewustwording, maatschappelijke betrokkenheid en culturele diversiteit.

Gratis evenementen

Bij Prinsjesfestival zijn de meeste activiteiten kosteloos toegankelijk. Voor enkele specifieke programma's is vooraf inschrijving vereist. Alleen voor het PrinsjesCabaret zijn entreetickets verkrijgbaar bij theater Diligentia. Het festival zet zich in voor toegankelijkheid en hecht waarde aan het feit dat het merendeel van de evenementen kosteloos bij te wonen is of tegen een bescheiden vrijwillige bijdrage.

Bereik

Pers

Prinsjesfestival 2023 kende een groot landelijk bereik, in totaal ging dat weer ver boven 1.000.000 weergaven. Zo is er op 13 september 2023 een mooi artikel geschreven in Het Nederlandse Dagblad over de PrinsjesPrijs die is gewonnen door demissionair Minister Hanke Bruins Slot vanwege haar inzet voor de democratie. In de avond van 2023 was de minister met haar PrinsjesPrijs ook bij Op1 van de NPO.

Op 14 september 2023 stond de PrinsjesFotoprijs in De Volkskrant. Op 18 september is de strandoefening Cavalerie Ere-Escorte in het Hart van Nederland geweest.

Op de voorpagina van het Reformatorisch dagblad stond op 20 september een artikel over Prinsjesdag en Prinsjesfestival. In de week voorafgaand aan het festival werden wederom de nominaties van de PrinsjesFotoprijs en PrinsjesBoekenprijs gepubliceerd in NRC.

Ook online kenden we een groter bereik. Ons bereik strekte zich niet alleen uit via onze eigen sociale mediakanalen, maar ook via de kanalen van onze partners en de PrinsjesVrienden, wat resulteerde in een aanzienlijke verspreiding. In de bijlage staat een greep uit alle publicaties.

Online

Volgers Facebook: 1900

Volgers Instagram: 700

Volgers LinkedIn: 397

Kracht en Risico's

Het afgelopen jaar heeft het Prinsjesfestival opnieuw zijn kracht als platform voor maatschappelijke betrokkenheid en culturele viering bewezen. De succesvolle uitvoering van evenementen, de groeiende steun van de gemeenschap en de voortdurende toewijding van ons team zijn allemaal indicatoren van de positieve ontwikkelingen binnen onze organisatie.

Echter, zoals bij elk evenement van deze omvang, zijn er ook risico's verbonden. Een belangrijk aandachtspunt is het risico van verbouwingen op het Binnenhof. De voortdurende veranderingen in de fysieke infrastructuur rondom het festivalterrein kon potentiële uitdagingen met zich meebrengen, zoals logistieke verstoringen, beperkte toegang tot bepaalde gebieden en mogelijke invloed op de algehele festival ervaring. De Tweede Kamer is in verbouwing en hierdoor kon het zicht verstoord worden voor onze festivalgangers. Dit was gelukkig niet het geval.

Het Prinsjesfestival erkent dit risico en heeft proactieve maatregelen genomen om de impact op onze evenementen tot een minimum te beperken. Door nauw samen te werken met relevante belanghebbenden, waaronder lokale autoriteiten en bouwbeheerders, streven we ernaar om flexibel te reageren op eventuele veranderingen in de omgeving. En ervoor te zorgen dat ons festival een positieve bijdrage blijft leveren aan de gemeenschap.

Een ander aspect dat niet over het hoofd gezien mag worden, is het weer als een potentiële bron van risico's. In dit opzicht kunnen ongunstige weersomstandigheden uitdagingen met zich meebrengen, zoals logistieke complicaties en verstoringen van buitenactiviteiten. Het afgelopen jaarervaarde we het weer als een onverwachte kracht. Op de dag van het festival was het een aangename 25 graden, zeldzaam voor september. Deze onverwachte weersomstandigheden werkten in ons voordeel en droegen bij aan de positieve sfeer en de algehele beleving van het festival.

Fondsenwerving

Prinsjesfestival werkt met beperkte financiële middelen. Met weinig geld moet er veel gepresteerd worden. Voor de financiering van de activiteiten is het festival afhankelijk van begunstigers.

Fondsenwerving vraagt een structurele aanpak en er wordt gestreefd naar meerjarige financiële ondersteuning. Prinsjesfestival hecht sterk aan een veelzijdig profiel om de aantrekkingskracht van het festival zo breed mogelijk te laten zijn.

Gevestigde naam

Prinsjesfestival bestaat nu 10 jaar. Het festival heeft in de afgelopen jaren aanzienlijke groei doorgemaakt en is inmiddels een bekend fenomeen bij onze partners. Het festival zet zich in om de relaties met partners, vrijwilligers en alle betrokken partijen te versterken en te behouden voor de toekomst.

PrinsjesCollege

11 september 2023

12:30 uur tot 14:00 uur

@ RijsWijks Lyceum

Op maandag 11 september gaf Petra Lugtenburg, Directeur-generaal Rijksbegroting van het ministerie van Financiën, een gastcollege op het Rijswijks Lyceum.

Tijdens dit college, bijgewoond door 28 leerlingen van de 3 mavoklas Maatschappijleer, kregen ze in 45 minuten een diepgaand inzicht in Prinsjesdag, het tot stand komen van de Rijksbegroting en de Miljoenennota. Petra Lugtenburg, als gastspreker, deelde haar kennis samen met coördinerend beleidsmedewerker Jessica de Vlieger.

Avond van het Politieke Boek

12 september 2023

16:00 uur tot 17:30 uur

@ Dudok, Den Haag

Tijdens de Avond van het Politieke Boek op 12 september in Dudok Den Haag werden de drie genomineerde boeken in de schijnwerpers gezet. Dit evenement vindt jaarlijks plaats vlak voor de opening van het nieuwe parlementaire jaar.

De genomineerden waren: "Doe zelf normaal: Menselijk recht in tijden van datasturing en natuurgeweld" (Maxim Februari – Prometheus), "De Asielloterij" (Ruud Koopmans – Prometheus) en "Onze constitutie" (Wim Voermans – Prometheus). Het publiek kreeg de kans om vragen te stellen aan de auteurs. Helaas kon Ruud Koopmans niet fysiek aanwezig zijn, maar dit werd opgelost door middel van beeldbellen. De schrijvers werden ook geïnterviewd door Guus Valk, chef politiek van NRC.

Lilianne Ploumen (senior adviseur bij Bureau Clara Wichmann en voormalig politica), Tom van der Meer (hoogleraar Politicologie en directeur van het Nationaal Kiezersonderzoek) en Floor Boon (journalist en presentator van de dagelijkse podcast NRC Vandaag) waren dit jaar leden van de jury.

©From Our Dot fotografie

©From Our Dot fotografie

©From Our Dot fotografie

Opening Prinsjesfestival

13 september 2023

18:30 uur tot 20:00 uur

@ Hofvijver en Dudok Den Haag

Woensdag werd rondom het democratische hart van ons land op feestelijke wijze het lustrumjaar van Prinsjesfestival geopend. Na een prachtig optreden van het koperensemble van het Orkest Koninklijke Marechaussee in een boot van de Ooievaart op de Hofvijver werden door burgemeester Jan van Zanen van Den Haag en Vrienden van Prinsjesfestival de vlaggen gehesen.

De andere vlaggen werden gehesen door: Eddy Habben Jansen, voorzitter van het festival, Noor, burgemeester van Madurodam, Cosima Stroeve, directeur van PrinsjesPartner BarentsKrans en Brigitte Frans, jongste medewerker van Prinsjesfestival.

Aansluitend werd in Dudok Den Haag de PrinsjesPrijs uitgereikt aan de politicus die in optreden en handelen van bijzondere betekenis is geweest voor het gezag van het parlement en voor de vitaliteit van de parlementaire democratie van Nederland in het politieke jaar 2022-2023, demissionair minister Hanke Bruins Slot.

De jury, onder leiding van Jetta Klijnsma, commissaris van de Koning in Drenthe, prijst Bruins Slot voor haar onvermoeibare inzet onder meer in haar rol als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het landsbelang en haar bijdrage aan het beschermen en verbeteren van de democratische rechtsstaat. Bruins Slot wordt erkend voor haar programma voor weerbare democratie, het aanscherpen van integriteitsregels, en haar inspanningen voor eerlijke verkiezingen en burgerberaden.

De jury roept op tot het koesteren en beschermen van de democratische rechtsstaat en benadrukt dat Bruins Slot een voorbeeld is voor de komende generatie politici. In een tijd waarin het vertrouwen in de politiek onder druk staat, vertegenwoordigt zij stabiliteit, vernieuwing en toekomstbestendigheid voor onze democratie.

Bekijk het volledige juryrapport in de bijlage.

Demissionair minister Hanke Bruins Slot voelt zich vereerd met de prijs en deze passende ceremonie: "Ik ben zeer vereerd dat ik deze prijs in ontvangst mag nemen en deel uit mag maken van een lijst met bijzondere laureaten. De democratie is van ons allemaal en vraagt om de inzet van ons allemaal. Er zijn talloze andere manieren waarop dit kan. Daarom beschouw ik deze prijs niet alleen als waardering voor mijn werk als minister, maar vooral ook voor de grote toewijding en enorme inzet van de mensen van BZK".

Vorig jaar was minister van staat Herman Tjeenk Willink winnaar van de PrinsjesPrijs en eerder werd deze prijs gewonnen door Pieter Omtzigt, Khadija Arib en Jozias van Aartsen.

Na de uitreiking van de PrinsjesPrijs werd door Noor, burgemeester van Madurodam het PrinsjesGedicht voorgedragen. Dit was een werk van Paul van Vliet, tot aan zijn dood was hij ambassadeur van het festival. In de bijlage staat het PrinsjesGedicht.

PrinsjesBurger

14 september 2023

10:00 uur tot 12:30 uur

@PAARD, Den Haag

Dit evenement bood jongeren, mbo-studenten, een unieke kans om hun stem te laten horen en actief deel te nemen aan belangrijke maatschappelijke discussies. Het stelde hen in staat om na te denken over de toekomst en welke keuzes er op dat moment gemaakt moesten worden om die toekomst vorm te geven. De deelnemende studenten konden hun eigen perspectieven delen, kiezen welke kwesties voor hen belangrijk waren en welke boodschappen ze wilden overbrengen. Hierdoor konden ze niet alleen hun eigen stem versterken, maar ook bijdragen aan een constructief debat over onderwerpen die de toekomst van de samenleving beïnvloeden. PrinsjesBurger biedt jongeren de mogelijkheid om hun betrokkenheid bij burgerschap te tonen en hun creativiteit en denkvermogen te benutten, waardoor het een waardevol en inspirerend evenement was voor de mbo-studenten.

PrinsjesBurger was een samenwerking tussen Prinsjesfestival en het Expertisepunt Burgerschap, met de focus op mbo-studenten en burgerschap. Het eindevenement, georganiseerd door en voor mbo-studenten, vond plaats op donderdagochtend 14 september in het PAARD, in het centrum van Den Haag. Het hoogtepunt van het programma was dat de studenten zelf de regie in handen hadden: elke school kreeg de gelegenheid om een optreden van 3 minuten te verzorgen met een kernboodschap. De leerlingen startten al in maart met de voorbereidingen van de pitches en het evenement, door zich met de hele klas te buigen over het thema.

©Lois Robles de Medina

©Lois Robles de Medina

Het panel, PrinsjesBurger 2023

Het evenement begon met een welkomstwoord van Paula Udondek en Robert van Herk, gevolgd door de introductie van het panel, bestaande uit onder andere Ranija Ezzimousa, Claudia Kroon, Ria Oosterop en Frank Bluiminck. Het programma omvatte pitches van studenten van verschillende mbo-scholen: Zadkine Hoogvliet, Koning Willem I College uit Den Bosch, Curio Breda, ROC Mondriaan uit Den Haag en Techniek College Rotterdam, waarbij de studenten creatieve presentaties gaven over diverse onderwerpen, variërend van duurzaamheid tot de toekomst van de samenleving.

Na elke pitch volgde een bespreking met het panel, waarin de inhoud en presentatie werden besproken. We sloten af met een gesprek met Jan Anthonie Bruijn, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, over de toekomst en de keuzes die dat met zich meebrengt. Na afloop was er voor alle studenten, inclusief het publiek (de studenten die hun klasgenoten kwamen aanmoedigen) een broodjeslunch.

PrinsjesPodcast

Democratie in Woord en Beeld

14 september 2023

16:00 uur tot 17:00 uur

@Eerste Kamer der Staten-Generaal

Politieke podcastmakers konden hun favoriete podcast aflevering inzenden en maakten zo kans op de PrinsjesPodcastprijs. NRC Vandaag sleepte deze prijs binnen met hun aflevering 'Hoe de Groningse gasmissie van Eric Wiebes mislukte'. Derk Stokmans, onderzoeksjournalist bij NRC, verkende samen met presentator Floor Boon of Eric Wiebes' aanpak van het gasdossier tot mislukken gedoemd was of dat er fouten werden gemaakt.

Stokmans gaf aan dat hij ongeveer zes maanden bezig was met dit onderzoek. Juryvoorzitter Splinter Chabot prees de genomineerden en roemde de diversiteit tussen de verschillende podcastafleveringen. De winnaar, NRC Vandaag, kreeg lof voor hun zorgvuldigheid in de productie.

Naast NRC Vandaag waren ook De Binnenkamer met 'Thuis bij Caroline van der Plas' en de aflevering 'De Stemwijzer en het Kieskompas' zitten vol met spin' van de Spindoctors genomineerd. Caroline van der Plas bracht een spontaan bezoek aan dit event.

De PrinsjesPodcastprijs, met een oorkonde en 2500 euro, werd uitgereikt in de Eerste Kamer door Jan Anthonie Bruijn. De jury bestond uit Splinter Chabot, Lotte Welmers en Merel Ek. Het Prinsjesfestival omvatte eveneens de uitreiking van de PrinsjesBoekenPrijs en PrinsjesFotoprijs als onderdeel van 'Democratie in Woord en Beeld', met steun van Nieuwspoort, de Eerste Kamer der Staten-Generaal en NRC Media.

PrinsjesBoekenprijs

Democratie in Woord en Beeld

14 september 2023

16:00 uur tot 17:00 uur

@Eerste Kamer der Staten-Generaal

Op 14 september 2023 werd Wim Voermans met zijn boek 'Onze Constitutie' bekroond als winnaar van de PrinsjesBoekenprijs voor zijn werk dat de liefde voor de Grondwet aanwakkert. De jury was onder de indruk van zijn vermogen om de complexe regels van ons Nederlandse staatsbestel begrijpelijk te maken voor een breed publiek. Zijn boek overstijgt het politieke domein; het biedt een toegankelijke blik op de Grondwet en benadrukt de waarde van onze democratie, vooral in tijden waarin grondrechten onder druk staan.

Het afgelopen jaar waren er bijna 70 politieke boeken ingezonden, variërend van biografieën tot onderzoeksjournalistiek en wetenschappelijk onderzoek. Naast Voermans waren ook Maxim Februari met 'Doe zelf normaal: Menselijk recht in tijden van datasturing en natuurgeweld' en Ruud Koopmans met 'De Asielloterij: Het Europese vluchtelingenbeleid van 2015 tot de Oekraïneoorlog en hoe het beter kan' genomineerd voor de prijs.

De bekroning omvat een oorkonde en een bedrag van 2500 euro.

PrinsjesFotoprijs

Democratie in Woord en Beeld

14 september 2023

16:00 uur tot 17:00 uur

@Eerste Kamer der Staten-Generaal

Een vast onderdeel van Democratie in Woord en Beeld is de PrinsjesFotoprijs. Persfotografen konden hun mooiste politieke plaatjes insturen. In de Eerste Kamer Staten-Generaal werden deze foto's bekeken en besproken door een jury met publiek. De genomineerde van dit jaar waren: Bart Maat, Remco de Waal en David van Dam. De jury van de PrinsjesFotoprijs bestond uit Jan Dirk van der Burg (juryvoorzitter, Fotograaf des Vaderlands 2018-2019), Anke Truijen (journalist) en Farah Karimi (Eerste Kamerlid voor GroenLinks).

Dit jaar was fotograaf David van Dam de winnaar van de PrinsjesFotoprijs. Zijn krachtige foto van Eric van der Burg, die zijn handen voor zijn gezicht slaat in de Trêveszaal, maakte diepe indruk op de jury. Deze foto ontstond tijdens een cruciaal crisoverleg over het asiel- en migratiedossier, wat uiteindelijk leidde tot de val van het kabinet.

Eerste
Kamer der Staten-Generaal

PrinsjesDebat

Democratie in Woord en Beeld

15 september 2023

13:30 uur tot 15:30 uur

@Madurodam, Den Haag

Het PrinsjesDebat vond dit jaar plaats in de Panoramazaal van Madurodam. De commissie had een reeks prikkelende stellingen bedacht die aansloten bij het thema van Prinsjesfestival 2023:

- Het gebruik van A.I. in het onderwijs is schadelijk voor de intellectuele ontwikkeling van kinderen.
- Vegetarisch eten moet verplicht worden gesteld op scholen.
- De staat mag meer staatsschuld maken om te investeren in het onderwijs
- De kiesgerechtigde leeftijd moet worden verlaagd naar 16 jaar.

Deze stellingen werden ingeleid door een vooraanstaand politicus; Christiaan Rebergen, thesaurier-generaal bij het ministerie van Financiën, Freya Sixma, journalist, raadslid en communicatieadviseur en voormalig burgemeester van Madurodam, Mees (17 jaar), die in 2022 jeugdkampioen debatteren is geworden.

De leerlingen zijn van eind augustus tot half september bezig geweest met de voorbereiding van de stellingen van het debat met hun docenten en hebben uitvoerig onderzoek gedaan naar maatschappelijk-politieke onderwerpen. Kort voor aanvang van het debat vernamen de scholieren of zij voor of tegen elke stelling moesten argumenteren. Na drie zenuwslopende debatrondes werd de beste debater gekozen door de driekoppige jury.

De deelnemende scholen waren dit jaar het Emmaus College uit Rotterdam, Mandeville Academy uit Gouda, het Erasmiaans Gymnasium uit Rotterdam en het Gymnasium Novum uit Voorburg. De grote winnaar van het debat dit jaar was Daniël Dekker van het Novum en de runner-up (Debat-eend) werd gewonnen door Kenza Oughlane van het Emmaus College. De meest gepeperde uitspraak was dit jaar, eveneens voor het Novum, voor Jasmijn Veldstra met haar scherpe opmerking over een "vlees politie" op middelbare scholen.

Concluderend, debatteren kan jongeren helpen bij het ontwikkelen van vaardigheden en inzichten die relevant zijn voor projecten die voldoen aan de eisen van Madurodam met betrekking tot sociale en culturele ontwikkeling. Het is een krachtig instrument om jongeren te betrekken bij kwesties die de samenleving vormgeven en om hun leiderschap, communicatieve vaardigheden en betrokkenheid te versterken.

PrinsjesAtelier

16 september 2023

09:00 uur tot 17:00 uur

@Hofvijver

Tijdens de PrinsjesMarkt van dit jaar hadden bezoekers de kans om in het PrinsjesAtelier futuristische hoeden te creëren die niet alleen stijlvol waren, maar ook een duurzaam en democratisch statement uitdroegen. Opmerkelijk is dat dit mobiele atelier voornamelijk gebruik maakte van restmaterialen.

In de twee weken voorafgaand aan Prinsjesdag werden knutsellessen gegeven op verschillende basisscholen in Den Haag door het Haags Kunstatelier, waar kinderen de gelegenheid kregen om hun eigen hoeden te ontwerpen, allemaal met het doel om dit zo duurzaam mogelijk te doen, met hergebruik van materialen die doorgaans worden weggegooid. Zo leerde de kinderen over duurzaamheid en de democratie. Op 16 september konden de kinderen hun zelfgemaakte hoeden ook presenteren in een modeshow tijdens de PrinsjesMarkt.

De Publieksdag

16 september 2023

09:00 uur tot 17:00 uur

@Hofvijver

Op zaterdag 16 september vierden we de Publieksdag, die begon om 8:45 uur met ons PrinsjesOntbijt. Dit ontbijt verwelkomde een gevarieerde groep gasten, waaronder bewoners uit verschillende Haagse stadsdelen, hun stadsdeeldirecteuren, lokale raadsleden en nog vele anderen. Het ontbijt vond plaats op een van de meest prachtige plekken langs de Hofvijver in Den Haag, waar het mooie weer zorgde voor mooie momenten. Het samenkomen van mensen uit diverse wijken stimuleerde interessante gesprekken en versterkte de banden tussen de inwoners van onze stad.

Om 9:30 uur opende burgemeester Jan van Zanen officieel het PrinsjesOntbijt vanaf een boot op de Hofvijver, bijgestaan door Elodie Verweij, de politieke deskundige van Jinek die ook de rest van de dag presenteerde.

Gelijktijdig vond de PrinsjesMarkt plaats, inclusief de PrinsjesModeshow. Langs het schelpenpad laan de Hofvijver toonden modellen de prachtige hoeden en accessoires van de markt, met een indrukwekkend uitzicht op het Binnenhof. De modeshow vond tweemaal plaats, om 10:30 uur en om 14:00 uur, om de bezoekers te trakteren op een visueel spektakel.

Rondom de PrinsjesModeshow was er een doorlopend cultureel en artistiek programma, met optredens van de Koninklijke Marechaussee, Anne-Tjerk Mante en Babette Swinkels. Daarnaast was er het PrinsjesAtelier, waar kinderen gratis hun eigen hoed konden maken. De bruisende sfeer bood bezoekers van alle leeftijden een levendige ervaring, met creatieve activiteiten en spectaculaire shows.

De Publieksdag in beeld

PrinsjesBorrel

19 september 2023

18:00 uur tot 20:00 uur

@Dudok Den Haag

PrinsjesBorrel, een evenement gericht op alle studenten en young professionals in de leeftijd van 18 tot 30 jaar, bood een unieke gelegenheid voor jonge mensen met interesse in politiek en bestuur om buiten hun gebruikelijke netwerk contact te leggen met leeftijdsgenoten.

Dit evenement, dat diende als afsluiting van het Prinsjesfestival, was een ideale gelegenheid om, onder het genot van een drankje, terug te blikken op het festival en de toekomst te verkennen. PrinsjesBorrel werd georganiseerd in Dudok Den Haag. Dit evenement trok circa 80 bezoekers aan. De directeur van het Centraal Plan Bureau (CPB), Pieter Hasekamp, opende de avond met een kritische blik op wat de toekomst zou kunnen brengen, inspirerend voor de jonge professionals.

BIJLAGEN

Prinsjesfestival in de media

Titel: Op1 NPO

Datum: 13 september 2023

Link: <https://npo.nl/start/serie/op1>

Titel: Voorpagina Reformatorisch Dagblad

Datum: 19 september 2023

Titel: NCR met PrinsjesFoto nominatie

Datum: 1e week van september 2023

Titel: NRC met PrinsjesBoeken nominatie

Datum: 1e week van september 2023

Titel: Nieuwspoort Prinsjespubquiz

Datum: 17 januari 2023

Link: <https://www.nieuwspoort.nl/programma/prinsjespubquiz-2022-met-breedveld-vullings-engan-rossem/>

Titel: Fotoprijs in de Eerste Kamer

Datum: 6 september 2023

Link: https://www.eerstekamer.nl/nieuws/20230906/genomineerden_prinsjesfotoprijs

Titel: Den Haag FM

Datum: 14 september 2023

Link: <https://www.denhaagfm.nl/dhfm/4755189/uittips-den-haag-prinsjesfestival-circus-renz-en-surffestival-scheveningen>

Titel: Den Haag Centraal

Datum: 15 september 2023

Link: <https://www.denhaagcentraal.net/nieuws/prinsjesprijzen-voor-foto-boek-en-podcast/>

Artikelen

Titel: In de buurt

Datum: 14 september 2023

Link: <https://indebuurt.nl/denhaag/doen/van-het-prinsjesfestival-tot-een-mossel-feest-dit-is-de-haagse-weekendagenda-15-17-sep~290727/>

Titel: Groene Amsterdammer

Datum: 23 september 2023

Link: <https://www.groene.nl/artikel/prinsjesrede-2023>

Titel: Boeddhistisch dagblad

Datum: 9 juni 2023

Link: <https://boeddhistischdagblad.nl/nieuws/202759-prinsjesrede-wie-wint-de-prijs-voor-de-beste-speech/>

Juryrapport Prinsjesprijs 2023

De Prinsjesprijs wordt sinds 2013 jaarlijks toegekend aan een politicus, die in optreden of handelen van bijzondere betekenis is of is geweest voor het gezag van het parlement en voor de vitaliteit van de parlementaire democratie in Nederland. Eerder onderscheiden zijn Tweede en Eerste Kamerleden, Europarlementariërs, voorzitters en een griffier van de Tweede kamer en een all-round politiek bestuurder. Dit jaar wordt de Prinsjesprijs voor de elfde keer uitgereikt.

De periodiek wisselende jury stond dit jaar onder voorzitterschap van Jetta Klijnsma, commissaris van de Koning in Drenthe. De twee overige leden zijn dr. Carla Hoetink, politiek historica aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, en Kees Boonman, politiek journalist.

Een prijs toekennen aan een politicus die een betekenisvolle bijdrage heeft geleverd aan het functioneren van onze parlementaire democratie blijkt telkens weer een uitdagende exercitie. Zeker in verkiezingstijd wil de jury voorkomen dat de toekenning van de prijs al te zeer op een politieke weegschaal wordt gewogen. De jury heeft – zoals dat hoort – in deze geen politieke mening, noch voorkeur voor een bepaalde politieke kleur. Wie de maatschappelijke waarde van ons democratisch stelsel uitdraagt, en van haar of zijn positie gebruikmaakt om aan de kaak te stellen wat niet goed gaat en beter kan, trekt bij de jury de aandacht. De jury let met name op diegenen die zich op bijzondere wijze – wellicht tegen de stroom in –, kritisch of juist ondersteunend, hebben ingezet voor een beter functioneren van onze democratie.

We bevinden ons in een tijdsgewricht waarin het vertrouwen in de politiek onder druk staan waarin democratische vrijheden niet meer voor iedereen vanzelfsprekend zijn of lijken; waarin we niet meer kunnen wegkijken van desinformatie en pogingen tot beïnvloeding van het verkiezingsproces.

Dat ons bestel op de proef wordt gesteld, wordt inmiddels ook wel onderkend. Politici die lippendienst bewijzen aan de parlementaire democratie zijn er – gelukkig maar – genoeg. Toch blijft het een grote uitdaging om een geloofwaardig en overtuigend verhaal uit te dragen dat democratie de beste weg vooruit is. Om steeds weer voor het voetlicht te brengen wat het belang is van transparantie van het bestuur; van open en eerlijke verkiezingen, en van gelijke politieke rechten voor ieder individu. En nog belangrijker: om dit ook voor te leven.

Dat wat we met over generaties met elkaar hebben opgebouwd, moeten we duurzaam borgen en hardop blijven koesteren. Want – zo leert de geschiedenis – een democratische rechtstaat stort niet van de ene op de andere dag ineen; ze brokkelt eerder langzaam af, door een geleidelijke erosie van de dragende instituties – zoals de pers, het parlement en de rechterlijke macht.

In dit onstuimige en opnieuw crisisrijke jaar, waarin de politiek en haar instituties opnieuw aan vanzelfsprekendheid lijken te hebben ingeboet, was het niet gemakkelijk één persoon aan te wijzen om op het schild te heffen. In het wazig moeras dat de ‘waan van de dag’ heet, moest de jury tastend op zoek.

Maar in die mist, was er toch iemand die opviel. Niet zozeer vanwege haar aanwezigheid in de schijnwerpers van de media, maar juist door hard en inhoudelijk gedegen werk. Hanke Bruins Slot oefent het ministerschap uit zoals het bedoeld is: niet voor partijpolitiek gewin maar onvermoeibaar in het landsbelang. Als Kamerlid was ze al gedreven in haar missie en daar is ze als aanvoerder van het departement mee doorgegaan. Hanke Bruins Slot draagt in woord én daad bij aan het beschermen en verbeteren van de democratische rechtsstaat.

Met haar uitzonderlijke inspanningen van de afgelopen tijd zouden wij veel meer dan dit juryrapport kunnen vullen. Sinds lange tijd hebben we weer iemand ‘op BZK’ gezien die zich nadrukkelijk profileert als hoeder van de democratische rechtstaat en zich, met haar ambtenaren, op tal van manieren hard heeft gemaakt voor versterking van het openbaar bestuur.

Zo heeft ze een programma voor weerbare democratie uitgerold, met name voor lokaal bestuur.

- Ze bereidde het wetsvoorstel Kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces voor, dat afgelopen week bij de Raad van State is ingediend.
- Ze scherpte de integriteitsregels aan met de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur, en bood daarmee praktische handvatten voor degenen die hierop moeten toezien. Dat zijn zaken die ertoe doen in een democratie.
- Ze bracht de Wet op Politieke Partijen eindelijk naar de Kamer, en omarmde een initiatiefwet voor de uitbreiding van art. 1 van de Grondwet
- Ze heeft de toegevoegde waarde van burgerfora en -raden verkend
- Noemenswaardig is tot slot ook de kabinetsreactie op het rapport ‘Elke regio telt!’, die Hanke Bruins Slot voor de zomer nog naar de Kamer stuurde. De constructieve toon van deze reactie laat zien dat ze een verbinder is voor heel Nederland: het geeft de burger moed dat ze vanuit de Haagse kaasstolp probeert de rest van Nederland erbij te halen.

Bruins Slot staat, kortom, voor vernieuwing én verduurzaming van onze democratie. Ze heeft BZK als 'moederdepartement' weer helemaal op de kaart gezet. Dat alles doet ze met een stevige, stabiele presentatie naar buiten - zonder te willen scoren met proefballonnetjes. En bovenal met degelijk en goed inhoudelijk werk.

Dit alles maakt haar, in onze ogen, onbetwist de beste kandidaat voor het winnen van de Prinsjesprijs 2023.

Tegelijkertijd is de toekenning van deze prijs een oproep aan eenieder, om te koesteren wat we hebben en daar niet lichtvaardig mee om te gaan. Deze prijs staat wat ons betreft daarom ook voor meer. In de persoon van de minister wil de jury vooral ook de zorg en aandacht voor de democratische rechtsstaat als zodanig eren, en alle ambtenaren, vrijwilligers en betrokken organisaties die haar in de dagelijkse praktijk dienen.

Met het open politiek speelveld dat nu voor ons ligt, weet niemand precies wat er komen gaat. Reden te meer voor de jury om met deze prijs nog eens het besef aan te wakkeren: wat vanzelfsprekend lijkt, is niet vanzelfsprekend. Elke parlementaire democratie vergt onderhoud. Laat het functioneren van Hanke Bruins Slot een voorbeeld zijn, en deze erkenning een signaal voor de komende generatie politici. Want op hun schouders rust een grote verantwoordelijkheid.

Den Haag – 13 september 2023

Jetta Klijnsma, voorzitter
Carla Hoetink
Kees Boonman

PrinsjesGedicht

Paul van Vliet

*Ik drink op de mensen
Die bergen verzetten
Die door blijven gaan met hun kop in de wind
Ik drink op de mensen
Die met vallen en opstaan
Blijven geloven
Met het geloof van een kind.*

*Ik drink op de mensen
Die dingen beginnen
Waar niemand van weet wat de afloop zal zijn
Ik drink op de mensen
Van wagen en winnen
Die niet willen weten van water in wijn.*

*Ik drink op de mensen
Die blijven vertrouwen
Die van te voren niet vragen
'Voor hoeveel' en 'waarom'
Ik drink op de mensen
Die dóór blijven douwen
Van doe het maar wél
En kijk maar niet om.*

*Ik drink op de mensen
Die alles verloren
Die weg zijn gezakt
En zijn ondergegaan.
Ik drink op de mensen
Die terug bleven vechten
En daarna herboren
Weer op zijn gestaan.*

*Ik drink op het béste
Van vandaag en van morgen
Ik drink op het mooiste waar ik van hou
Ik drink op het maximum
Wat er nog in zit
In vandaag en in morgen
In mij en in jou!!*

**Stichting Prinsjesfestival
Postbus 60
2501 CB Den Haag**

www.prinsjesfestival.nl